

РАДОВА РАДА

№ 9.

Вівторок, 14 (1) січня 1919 року.

№ 9.

Тижасові умови передплати на 1918 рік.

за 3 міс.	за 6 міс.	за 9 міс.	за 1 рік.
42 р.	28 р.	14 р.	

Передплату приймається тільки в 1-ге число кожного місяця. — За зміну адреси 30 коп. (при зміні докопче прикладати стару адресу). УВАГУ НА ГОРАМ: статті неухважені до друку редакція не повертає.

Адреса редакції й контори:

У КИЇВІ, ІНСТИТУТСЬКА 22.

Телефон редакції 64-80.

Почт. скринька № 373.

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА Й ЛІТЕРАТУРНА.

Виходить щодня, окрім понеділів і днів після великих свят

Умови друкування оголошень.

На 1 сторінці 3 карб. — коп

На IV " 2 "

за 1 рядок з 1 шпальтою, довгі за кожний ряд.

Особам, що шукають праці за оголошенням коштує як в 3 рядки з шп. 2 карб. за 1 ряд.

Контора відкрита від 10—6 год дня

Ціна окремого № у Києві 60 к.

В провінції 60 к. на пошлях

В середу, 15 (2) січня, в роковини смерті **ЗИНАІДИ ГРИГОРОВНИ ВІНОГРАДОВОЇ** в Георгіївській церкві о 10 годині в ранці відбудеться служба Вожа, а після неї панахида. Початок панахиди в 11 годин.

ДЕРЖАВНИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР.

Троїцький Дім. В-Васильківська вул.

Сьогодні 14-го січня у вівторок **Гетман Дорошенко**, у середу 15 (2) 1) за двома верст 16 (3) ГАНДЗЯ, у п'ятницю 17 (4) 1) сто тисяч 2) КОЛЯДКИ, у суботу 18 (5) МАРУСА БОГУСЛАВНА, у неділю 19 (6) ранком Крути, та не перекручу, у вечір ЧУМАКИ. Ціні місць на всі вистави зрівняні. Початок вистав ранком: 12^{1/2} год. у веч. 6 год. Квитки на всі зазначені вистави продаються в касі театру від 11—2 год. в день з 4—9 у веч.

Другий Городський Театр.

Український Театр під орудою **М. К. Садовського** Олександрівська 12.

Сьогодні 14-го січня у вівторок **Суєта**, 15-го **Гетьман Дорошенко**. Початок о 6 год. веч. Квитки продаються.

Київська контора державного банку і такі банки в Києві:

Азовсько-Донський Комерційний, Волянсько-Камський Комерційний, Комерційний у Варшаві, Дніпровсько-Донецький, Київський Торговий Судно-Промисловий і його відділ на Подолі, Київський Частний Комерційний, Московський Кушечий, Московський Промисловий, Петроградський Міжнародний Комерційний, Петроградський Учительський і Судний, Руський для зовнішньої торгівлі і його відділ на Подолі, Руський Торгово-Промисловий, Сполучений і його Відділ на Подолі, з 15 (2) січня будуть открыті для операцій від 9 з пол. г. ранку до 1 години дня.

МОЛОДИЙ ТЕАТР

РАНОК ВЕЧІР

Вівторок 14 (1) **Едип Царь** **Горе брехунові**
Середа 15 (2) **Затоплений дзвін**

Презвізна № 19.

Початок ранком о 12 год. у вечір о 6 годині. Квитки продаються з 10—12 і з 4^{1/2}—7 години.

ДЕРЖАВНИЙ ДРАМАТИЧНИЙ ТЕАТР

Мерзівська 8.

РАНОК ВЕЧЕР

14 (1) січня **Мірандолина** **Лісова пісня**
15 (2) " **Мім двох сил**
16 (3) " **Прек'єра Примари Г. Юсен.**
17 (4) " **Концерт робітничого хору**
18 (5) " **Підпори громадянства.**
19 (6) " **Мірандолина.**

Адміністратор Александров.

Квитки продаються з 11 до 1 г. дня і ввечері з 3 до 8 год.

До всіх синіх жупанів.

Прийшов час, коли маємо повну можливість віддати себе до розпорядження уряду Української Народної Республіки, і тим самим перестати в житті ті мріяти, що ми випадали їх в далекій чужині. Зараз Україна переживає таку хвилю, котрій мусимо відати всі сили, енергію та, як потрібно, то й життя. Тому всі до гурту! Всі до міцної, одностайної організації, щоб і собі стати в ряди борців за щастя українського народу.

Прогаяна хвилина—то злочин проти Республіки, за котрий немає прощення.

У Києві складено комісію по скликанню „синьої дивізії“ з бувших у ній товаришів, яку стверджено п. головним отаманом українських республіканських військ С. Петлюрою.

Всіх козаків обох бувших синіх дивізій комісія закликає негайно явитися.

Служба не може бути переповнена до гуртовання.

Комісія міститься в Києві на Фундулівській 5, (друга поверх).

Голова комісії по скликанню „синьої дивізії“ Ф. Крушинський.

Заступник голови М. Пашенко.

Секретар М. Заборський.

Члени: Я. Павлюк, Д. Андрійко, Я. Шевченко, В. Кражановський, О. Дем'яненко, Д. Щербина і Корчак.

Усі столичні і провінційні газети просимо цей залик хоч і за плату передрукувати.

Панове-товариші! Ідучи з провінції в „синю дивізію“, беріть з собою на службу в дивізію певних і ширих українців, за яких би ви могли поручитися на загальних.

Комісія.

19—3

„Україна“

Редактор-видавець **Володимир Самійленко**.

Газета буде обслуговувати інтереси селян, робітників та трудової інтелігенції, міцно стояти на ґрунті української національної державності й обстоюватиме гасла:

1. Хай живе Самостійний Український Народ — правозий господар на своїй землі.

2. Хай живе веселітне визволення поневолених націй;

3. Хай живе веселітне визволення праці від влади капіталу.

Редакція має густу сітку власних дописувачів на Україні і по всіх визначніших центрах Європи.

Передплата: на 3 м.—84 гривні; на 1 м.—28 гривень.

Адреса редакції й контори: Київ, Театральна площа 48-а, пом. бувш. газ. „Відродження“, телефон 57—15.

Миргородський Повітовий Народний Управі

потрібні: завідувачий відділом народної освіти і три інструктори по шкільній освіті. Платня 580 карб. у місяць кожному.

3—38—3

До всіх патріотів-українців і громадських організацій.

Український Народний Республіці потрібна залюзя армія, щоб боротися з усіма ворогами Українського Народу. Усіх, хто бажає служити Укр. Народ. Респуб.

Для вступу в „СИНЮ ДИВІЗІЮ“ потрібна записка двох козаків із „Синьої дивізії“, або записка української громадської організації чи видного діяча. Прийом у дивізію провадить „Комісія по скликанню Синьої дивізії“ на Фундулівській, 5 (др. пов.) куди й оголошуватись.

Голова Комісії Ф. Крушинський.

Секретарь М. Заборський.

5—37—3

Завтра ПЕРЕГОНИ поч. о 11 год. 30 хв. дня.

Оголошення.

Торги на вивозку землі з двору Експедиції Заготовок Державних Паперів (Вібіковський Бульвар № 27). Бажаючі являються на торги повинні подати заву оплачену Гербовим Збором після Свят на протязі 15-го, 16 і 17 січня. Подані заявки після зазначеного строку будуть лічтись не дійсними.

3—39—3

Оголошення

Подільська Губернська Народна Управа запрошує на посаду Завідувачого Опічно-Статистико-Економічним Відділом людини з високою освітою, теоретичним та практичним земельним стажем. При відділі є підвідділи: біжучої с.-г. статистики, учетноземельної та статистики-економічної. Від кандидата-бажано знання української мови. Платня 12000 карбованців на рік включаючи і на дорожнечу. Прохання з сугісішним в'їздом та друкованими працями, направляти Камінець на Поділья, Губернську Земську Статистику. 1—35—3

Оголошення.

Головному Інтендантському Управлінню Для укомплектування дієвих армій потрібні Корпусні, Дивізійні Інтенданти, бухгалтери та діловоди добре знайомі зі справами по цім посадам. Бажаючим призначення на такі посади треба подати до Головного Інтендантського Управління заявку і обов'язково посвідчення двох відомих членів Українського Національного Союзу або певної Української організації; без якого посвідчення заявки на будуть розглядатись.

3—49—2

Оголошення.

Пропоную всім кооперативним союзам, окремим кооперативам і подібним організаціям прийняти купівлю всякого інвентарного майна без відома Головного Інтендантського Управління.

В протилежному разі все це майно буде конфісковано наслідками, виникаючими з цього.

Віаськовий Міністр Отаман **ОСЕЦЬКИЙ**.

Головний Інтендант Отаман **ДАНЬКІВ**; 2—50—2

Батраки—безробітні.

Негайно потрібні для виїзду з Києва.

1) Діловод знающий військову господарську частину,

2) п'ять писарів,

3) три машиніста-тки.

Знання Української мови обов'язково потрібна рекомендація Українських організацій.

Звертатись Бібіков. бульв. № 3. Марсель кімната 60 від 9—3 год.

УВАГА прийом прохань 12, 13 і 14 січня, передрук допускається.

2—024—2

Начальник Інженерної школи

оголошує, що прийом прохань для вступу до школи вже провадиться з 3-го сього дня. Право на вступ до школи мають особи з освітою не менше як 4 класів вищих початкових шкіл. Прохання подавати у каселарію Інженерної школи (Будинок Інженерної Школи, на Звіринець) Заявляти почнуть в найближчому часі.

2—029—1

Звітку про хорунжого

19-го Гарматного полку Олександра Дмитровича Вабенко або документи просять подати по адресі Київ, Лютеранська № 28 пом. 2 у дворі.

Приславшиому нагорода. 2—013—2

ОГОЛОШЕННЯ.

Особа, котрі бажано взяти на себе підряд на перевозі 3000 пудів двохквартових залізних балок і друкарсько-літографських машин зі ст. Київ Товарний 1, а також друкарських машин з різних друкарень м. Києва, до Виспедції заготовок Державних Паперів (Бібіковський Бульвар 27), повинні подати свої заявки до Матеріального Відділу Експедиції, оплачені гербовим збором в розмірі 3 карб.

Строк подання заяв на протязі 15, 16, і 17 січня 1919 року, після сього строку заявки будуть лічтись не дійсними.

3—60—1

Приймається передплата на нову велику щоденну газету

„УКРАЇНА“

Газета, міцно стоячи на ґрунті Української Національної Державності, буде обслуговувати інтереси селян, робітників та трудової інтелігенції і боронитиме гасла:

1. Хай живе Самостійний Український Народ-правний господар на своїй землі;

2. Хай живе веселітне визволення поневолених націй;

3. Хай живе веселітне визволення праці від влади капіталу.

До участі запрошені визначніші українські політичні і літературні діячі.

Редакція має густу сітку власних дописувачів на Україні і по всіх визначніших центрах Європи.

Передплата: На 3 міс. 84 гривні; на 1 міс. 28 гривень.

Адреса Редакції і Контори: Київ, Театральна площ. 48а, тел. 57-16 (пом. бувш. газети Відродження).

Редактор-Видавець

Володимир Самійленко.

3—61—1

„ПРЕС-БЮРО“ Центрального Інформаційного Бюра при Директорії У. Н. Р.

прохає редакції всіх провінційних газет УКРАЇНИ надіслати до нього по 4 примірники своїх газет по такій адресі: м. КИЇВ, Хрещатинський провулок ч. 5, Прес Бюро Центрального Інформаційного Бюра при Директорії У. Н. Р.

Завідувачий Інформаційним Відділом **Сергіяко**.

Діловод **Гудименко**.

4—55—1

До співаків хору „Батьківщина“.

Всіх співаків-чок хору прошу явратись о 5 год. веч. 3-го січня (с.с.) в помешканні губерніяльної управи (Волод. 45). Хоровий староста.

2—030—1

Офіціальний відділ.

ТЕЛЕГРАМА

всім комендантам округу і всім повітовим комісарам.

Востанне наласую Зі ЗК комендантам дворців і Назву вжити рішучих заходів, щоб у потягах не провіздили цивільні особи без пропусків, а військові, як козаки так і старшини без належних документів і командировочних посвідчень або писаних наказів.

Служачі ж всіх інших інституцій Української Республіки мусять мати належні документи від свого начальства. Цивільні особи мусять мати пропуски від місцевих або повітових комендантів або комісарів, військові від начальників своїх частин не низче куріного командіра. Стяжки мають видавати пропуски але тільки в районі розташування свого полку. Сем'ям залізничних служачих пропуски видаються ЗК участків і станцій. Коменданти дворців а самі залізничні служачі повинні мати установлені картки посвідчення. Проїзд по провізійним, роковим і сезонним білетам дозволяється без посвідчень. ЗК участків станцій мають право видавати пропуски в певних випадках всім, окрім цивільних. Сем'ям військово-служачих пропуски можуть видавати представники від військової офіції. Затриманіх без пропусків і належних документів заарештовують і передають до належної влади.

Телеграма провадиться в життя по одержанні і не пізніше з 12 години 9 січня біжучого 1919 року.

Ч. 120 за начальника генерально-го штабу **Тютюнник**.

Начальник військових комунікацій **Ворнюк**.

Оголошення.

Оповідуючи наказ ч. 7, проху військових начальників негайно направити прикликаних ветеринарних лікарів в резерв головного військово-ветеринарного ремонтного управління (Круга Університетська 7-в).

Начальник головного військово-ветеринарного управління полковник Сивошанка помішник начальника адміністративно-господарчої управи Гончаренко.

Наказ

Війську Української Народної Республіки.

Ч. 7.

(По головному ветеринарно-ремонтному управлінню).

30 го грудня 1918 року.

Наказую прикликати до війська Української Народної Республіки крім уже прикликаних ветеринарних лікарів, які скінчили курс у 1918 році, ще й тих, які скінчили в 1915, 1916 та 1917 роках.

Термін для явки ветеринарних лікарів до відповідних повітових комендантів вважати двохденний з часу оповіщення цього наказу на місцях.

Прикликаних ветеринарних лікарів направити в резерв головного ветеринарно-ремонтного управління, після вказівок і терміну, котрий дасть голова ветеринарно-ремонтне управління. Оригінал підписав: головний отаман Петлюра, начальник генерального штабу, отаман Осецький, начальник головної ветеринарно-ремонтного управління, полковник Сивошанка. З оригіналом згідно: Т. в. об. начальник загальної управи, сотник Веденський.

УНІВЕРСАЛ

Директорії Української Народної Республіки до трудового селянства.

Громадяне—труженики!

Визволивши Вас од тяжкого ярма гетьманського та московських панів, Директорія дає Вам закони про землю та ліси.

Тяжке лихо було впадо на Ваші голови, але славне республіканське військо під нашим проводом довершило велику народню справу і тепер трудовий народ України має надію пережити лиху годину і взятись до культурної роботи на вільній землі Української Республіки. Директорія з великою радістю заявляє, що земля переходить по закону в руки трудового народу, але Директорія вимагає порядку і ладу.

Земельні управи—сільські, волостні, повітові і губерніяльні під проводом Народного Міністерства Земельних Справ упорядковують земельні діла, і наділяють по закону що кому слід, вкажуть, як до діла взятись в добром порядку.

Приложіть же свій спасенний труд до визволеної землі, окропленої кров'ю борців за щастя і волю України. Пошануйте тих, хто пішов на велику боротьбу за свободу в таку лиху годину і хай од Вашого імені завзяті козаки нашої Республіканської армії отримують народню нагороду за пролиту кров і тяжкі труди. Директорія призначила допомогу і нагороду козакам Республіканської армії, що до кінця стоятимуть вірою і правдою за Українську Республіку, і хай увесь народ щирою душею подякує тим, хто і свого життя не пожалів та пішов обороняти всенародно волю і землю.

Народна правда взяла верх над ворогами і хай усі знають, що трудовий український народ зуміє в ладі і порядку далі життя своє влаштувати.

Хай же процвіте народня земля добром і достатком на щастя України і вільне трудове життя Ваше і Ваших дітей.

Директорія Української Народної Республіки В. Винниченко, С. Петлюра, Ф. Швець, Андрієвський, А. Манаренко.

Міністр Земельних Справ М. Шалозал.

10 Січня 1919 року

К н і в.

Київ, 14 січня 1919 року.

Боротьба за право.

Недавно ми подавали звітку про депутатію од громадських кругів до Директорії в справі єврейських погромів, які то тут, то там прокидалися по Україні. Маємо вже й наслідки тих переговорів. Директорія видала наказ—припинити ці заколоти рішуче збройною рукою, щоб не „плямувати честь армії, трудового революційного українського народу“. Наказ Директорії виходить з того, що всі такі ексцеси—то наслідок провокації, коли всякі непевні елементи свідомо підбурюють селянство й козаків проти євреїв, щоб викликати анархію й заколоти.

Звичайно, провокація тут є безперечно, але не сама провокація. Дуже багато важить і загальна темнота людности, що найлегше ловиться на гачок провокації, але ще більше—та атмосфера безправности й безсудности та безкарности, що утворилася за революційних часів. Ексцеси творяться не тільки над євреями: це річ, можна сказати, цілком інтернаціональна і напр. тут у Києві ми знаємо зразки таких ексцесів, яких не підвести під формулу погромів, але які все ж таки ексцесами лишаються. Ці ексцеси тим небезпечніші й шкодливіші, що одбуваються на очах власті і вносять загальне недовір'я до неї та повну незабезпеченність усіх прав, а тим самим дають ту атмосферу, в якій пишним розвиваються квітом і єврейські погроми.

Вітаючи рішучий наказ Директорії в справі єврейських погромів, мусимо проте зазначити, що справу треба ставити ширше. Треба рішуче припинити всі ексцеси і всі небезпечні експерименти на національному ґрунті—однаково, чи виходять вони з провокації чи з темноти, од приватних людей чи од адміністративних органів, і направити чи проти євреїв, чи проти кого иншого. Треба забезпечити нарешті неперушене право кожного українського громадянина самому упорядковувати своє життя й відповідати за свої вчинки тільки перед компетентним судом, а не перед очима до ексцесів і невідповідальними людьми чи органами. Це більше допоможе і проти погромів, ніж найрішучіші накази, які часто лишаються тільки хорошими словами. Мусить бути боротьба за право, а не тільки з поодинокими ексцесами, що впростають на ґрунті загальної безправности, незабезпеченности, цензури та виключного стану.

Земельний закон.

Одним з перших законів, коло яких заходило нове правительство, мав бути закон земельний. І це цілком природно річ, коли згажити, яку величезну для хліборобської України вагу має упорядкування земельної справи. Для нас, для нашої держави, для замирення тепер і для розвитку на майбутність це упорядкування значить усе. Сміливо можна сказати, що вся будучина наша полягає на цій справі і той матиме всі шанси повести за собою нашу країну, хто зможе щасливо розв'язати той Гордів узел, який уявляє із себе наші земельні стосунки.

Чи ж розв'язує його новий земельний закон?

Коли правду говорити, то він зовсім і не новий. Міністерство хліборобства мало вже перед собою зразок і, поспішаючись упорядкуванням пекучої справи, воліло йти шляхом не творчої ініціативи й роботи, а тільки наслідування тому законів, який вже раз спробовано було на Україні. Це знаменитий закон Центральної Ради, ухвалений рік тому невеличким гуртком її членів під обстрілом більшевизьких гармат—отже на швидку руч вироблений і з мотивів більш політичних, а ніж державних та господарських, без потрібного намислу й обміркування. Цим власне й пояснюються риси того закону. Як і кожен продукт скорострільного законодавства, згаданий закон мав такі дефекти, які й стали йому на перешкоді, щоб увійти в життя, а опріч того потягли за собою цілу низку чисто вже політичних наслідків. Та слуга реакції, в формі відродженої гетьманщини, що ми діпіру її пережили, була безперечно наслідком земельного закону Центральної Ради. Політичну роль свою він загравав, хоч, на жаль, і не ту, що на неї рахували його автори.

Отже опублікований на-ново закон, за невеличкими, здебільшого редакційними поправками, викликає всі проти себе ті аргументи, які зібрав був коліс його попередників. І найперше те, що це нова спроба однієї з тих „акцій“, що вже збанкрутували; він не розв'язує запутаного вузла, а розтинає його, до того ж так, що користь для справи виходить дуже проблематична, власне ніяка, а що до шкоди, то вона очевидна. Легко сказати: „право приватної власности на всі землі... касується“; може ще легше означити ті або інші норми (буквально ті або інші, бо в законі стріваємо неможливі для кожного імперативного вимагання способи: напр. норма користування землею „не має бути нижчою 5 або (sic!) 6-ти десятина“). Це все можна знайти в політичних програмах. Але далеко важче визначити ті реальні способи, якими закон має бути здійснений, до життя переведений. А в цьому ж саме і лежить узел справи, і цього вузла й не торкнувся ніх, коли вже треба було ножем орудувати, законодавці. Без цього закон має вигляд просто декларації—і ще однієї декларації по всіх численних зразках декларативних, більш або менш гучних, торішніх заяв. Як же практично переведе міністерство свою реформу, як воно упорядкує надзвичайно складні стосунки між колишніми господарями та їх майбутніми наступниками, як воно і цих останніх задовольнить—це так само не ясно сьогодні, як і тиждень тому, про це мовчить закон. Адже сама навіть технічна сторона справ, оте розв'язування в натурі, ставлять стільки труднощів, що їх певне й не уявляти собі міністерство, збираючись на земельну реформу. В законі зовсім чимало неясностей (напр. п. 26 про садби), які важко й зрозуміти. Є суперечности (напр. п. 18 про сплату за меліорації і поліпшення новими господарями та п. 20 про одібрання всіх земель у теперішніх господарів на основі закріпленої формули „без викупу“, хоча не можна ж стрінути культурних господарств, на які б не були затрачені великі капітали саме на поліпшення“). Є пункти, які прямо викликають тривогу,—напр. п. 19, про окремий (?) закон про-де земель, належних „підданним зарубіжних держав“. Нарешті закон мовчить цілком про ті обіцянки, які в останніми часами дано не раз людям, що активно брали участь у повстанні, та погрози позбавити землі тих, що активності не виявляли: адже цей політичний момент теж не мало може заважити в практичному переведенні земельної реформи і сплутати ще більше й так полутані стосунки навіть між селянською людністю. Не кажемо вже, що закон всю Україну розглядає, як однородну й суцільну територію, а тим часом різні краї її мають і свої форми, і свої норми користування землею.

Видимо, що законодавець підходив до земельної реформи не з державною міркою, що бере на увагу і фінансові, і промислові, і навіть просто побутові моменти, а з бажанням утворити певний психологічний ефект, не міркуючи про наслідки. Такий спосіб, що найменше підпадає всяким фантастичним експериментам, не може не викликати тривоги за земельну реформу взагалі, а разом і за долю нашої держави, тісно з тією реформою зв'язану. Адже тепер по селах часто можна почути скептичні голоси: „що воно за знак: зимою нам дають землю, а приїде весна—дивись: земля знов не наша... Ми дуже боїмося, що з такими методами розтинання вузла земельних стосунків цей скептицизм знов виправдається, і селянин на весну знов буде без землі, зате ще з однією пишною обіцянокою: „право приватної власности на всі землі... касується“...“

Ромул.

3 газет та журналів.

Саможерства? Д. Антонович в „Робітничій Газеті“ аналізує партійне розмищення громадських сил на Україні, приходить до такого підрахунку: на Україні єсть дві російських партій—більшовики і протофісовці,—та одна українська, яку складають всі українські державні елементи.

Це—становище, якого не можна терпіти, і завданням часу мусить бути розбиття української єдности на два фронти. Фронт соціалістичний, соціалістичної революції, і фронт революції буржуазної.

Обидва ці фронти повинні бути українськими. Ні більшовики не повинні розтворюватися в руському морі, ні

фронт буржуазної революції не повинен уходити в лоно антиукраїнського „Протофісу“.

Знається фронт буржуазний уже з'організувався, в його руках вище військово командування і він є на-мом ситуації на Україні, роблячи владу Директорії досить проблематичною. Фронт соціалістичної революції, як український фронт не з'організувався і емібриони його стоять в недопустимо близькому зв'язку з російським, антиукраїнським і антидержавним більшевизмом: цьому треба покласти край. Цей фронт повинен і в більшовизмі стояти на ґрунті української державности.

В кожному разі розвиття остаточне єдиного українського фронту, вивод українських сил із стану партії в стан нації з борачимися в ній двома сторонами—це є завдання моменту і це повинен зробити постій конгрес нашої партії. Таким чином виходить, що як свого часу доводилося вигадувати українську національну буржуазію для того, щоб була рація існування української соціалдемократії, так тепер мусимо заводити свій власний, без марки „Made in Russia“, більшевизм,—аж тоді матимем гарний розпис „руху державних поїздів“ і можемо подаватися в світи історичної нації. Проте, жаль превеликий, що з сучасного українським більшевизмом у нас ніяк не витанцюється: все він виходить сучо-русський, і доводиться самим нам роздиферціюватися, щоб було, як у людей. Поки що, не входячи в деталі і можливости такого штучного саморозмноження і насильної фабрикації повного антуражу, мусимо зазначити характерну і зворушливу рису: український соціал-демократ—частинки націоналіст і державник, що готовий любезно і оточити себе в різних позах і виглядах віддати. Підкреслимо це цілком серйозно, навіть з тою утіхою, що не вважалося на нашу бідність громадську, патріотизм наш доходить високих ступенів горіння... І все-таки наш порятунок не в наслідуванні схем Сходу і не в соціальних експериментах.

* * *

Шило на мило. Ядов в „Столичном Голосі“ заміну однієї звисочної безграмотности новою, українською. Коли було:

Имѣлъ прекраснѣйшъ оубъ „магазинъ“ „магасинъ“ Для „стрижки, брѣвн „волосѣй“.

—то тепер стало може й граматичніше, але ще більш не зграбіо:

Оубъ мудростѣ вѣвѣски постигъ И пишеть: „Тут деруть волосѣя, Маютьъ пальці рук и нѣгъ“.

Слід було би призначити якогось урядовця, котрий давав би авторитетну консультацію в вивисочних справах, щоб не було нової неграмотности.

* * *

Безпідставні З приводе ексцесів докора. проти євреїв на місцях пише меншевицька „Новая Искра“. Окрім дуже справедливих і розважливих міркувань, які з цього приводе гоняться раз-у-раз висловлювати, єсть і таке місце:

Ми знаємо, що представники єврейського національного секретариата вели розмову з деякими соціалістами-федералістами з приводе останніх подій. Але ж не соціалісти-федералісти мають власть, і потім—чому така дипломатична тайна лежать на дні приватній бесіді—

Одначе: це ж не тайна, що представники с.ф. нар. респ., „Просвіти“, нац. клубу, євр. нац. секретаріята, єврейські були в голови Директорії і дістали рішучу і задовольняючу відповідь,—про це було, наприклад, в „Новій Раді“ напередодні виходу цього числа „Н. Искры“. Потім: наказ Директорії проти ексцесів був в редакціях газет теж перед неділею 12 січня. Отже прогавивши відоме, не треба робити такого глибокодумного вигляду. „Тоска и недоумѣніе“ походять од неуважности. А „украинская печать“, не ждучи запитає „Н. Искры“, теж мала в делегації своїх представників: принаймні в делегації були редактор „Н. Раді“, і „Кингара“. Окрім того пороблені заходи в „Інформаційному Бюро“ і окремо перед отаманом С. Петлюрою. Було би цікаво після безпідставних докорів „Н. Искры“ почути якесь спростування од неї ж до її статті.

* * *

Єдиний „Новая Искра“ нама-фронтон. гається одвести те обивчувачення проти російського громадянства яке в останні місяці дістало стільки яскравих і тяжких для нас підтвержень, По заведеному обычаю вся російська общенность зявчається вь одѣв сѣбѣя сѣбѣи и трактуется, какъ охваченная однимъ стремленіемъ. Еще на-дняхъ „Столичный Голосъ“, переводяцій за русскимъ языкѣмъ мысли украинской „Трибуны“, оперируя сѣ документами исходящими отъ „Союза Возрожденія Россіи“, призывалъ къ отвѣту всю російскую демократію... Къ старымъ

обычаямъ и аргументамъ присоединяются и новыя. Когда ставится на очередь вопросъ о соглашеніи украинской и украинской демократіи, отводъ аргументируется тѣмъ, что такое соглашение уже достигнуто, прѣтемъ размѣтвѣ сговорѣ, легко оубещиваемыи єврейскими соціалістическими партиями.

І як-же було не кликати виходу демократію, коли в „Союзѣ Возрожденія Россіи“ входять російські кадети, народні соціалісти, меншевики, есери, коли симферопольська нарада визнала за народню армію армію Денкіна, добровольців, офіцери Катеринодари. А це-ж факт, що „Союзѣ Вѣр. Россіи“ випускає проти української погромні прокламації, і не секрет, що писала, і не даремне закрита, але все-ж така стокрот недоброї пам'яті меншевицька „Кіевская Мысль“.

На біжучі теми.

Шовіністичне.

Прошу, я—теж шовініст. Треба вам знати, що виховання в найкращих традиціях: Б'ють тебе в пику, а ти: — Прошу, не дуже, бо так мовна і зуббб...

Зуби вибили, а ти: — Прошу, люде добрі, подивіться, як мене збезчистили.

І через те, що мене били, ідея моя мала стати в очах людської краче.

Кумедний собі чоловіча—єврейський інтелігент: поки нас били він казав:

— Да, они правы... чертъ ии знаеть в чѣмъ, но посмотрите, какъ ихъ мутять! Навѣрно, напрасно... Показалось, что не „напрасно“

Били нас не дурно, били, били діло.

І в самім ділі: Ви собі, може, думаете, що „Ромови про сільське хазяйство“ Чикаленка—це одно.

А повстання чи заміна вивисочне щось зовсім, зовсім инше.

Один чорт. Починається „Ромови“, а кінається незалежне суверенно українською державою

При цьому „Ромови“ не зосуться десь там у минулому, а в дати в суверенну і йдуть раз-у-раз усім ходом державности.

Ви, наприклад, обурьуетесь, на вивисках так щиро поставивши всі точки над „і“, що аж нікуди.

— Новиків, а чом же не Новикова? Подивіться, як підписував Драгоманов, як С. Фремов підписується.

— Вибачайте, Новиков—кошак.

Він купує правдописний зображення А. Ніковського, котрий, соромна казка, в кінці виписав рестроєві привітці: Фремові,—хоча читаеть що-дня в „Новій Раді“ писав свого редакційного колеги, проте Новикову звелено змалювати вівиску „граматично“.

Він іде до маляра і словами пісні вимовляє: — Спиши-ж мені на папері, А хоч на китайці.

Як не сплине із-вечора, То я умру вранці.

Бо наказ коменданта—то ж не жарти. Маляр міркує: — Беруться круто. В українській справі ставляться вже всі точки над „і“. І пише:

— „Новиків“, „Новиківка“.

А воно прехороше було б написати—Новиков, оддавши „в, в, тріски до самовара.

І виходить знов граматично: Бідний Н. Ф. Балієв перерисовує собі також вивиску. Було: „Летучая Мышь“.

Він міркував довго і виписав граматично: — „Летуча Мыш“.

Мій приятель, Михайло Виткович, добре підписав на являв в „Летучей Мыши“, довго підписав Н. Ф. Балієва і умовляв його:

— Українсьуйтесь, дорогий, кита Федоровичу! Беріть приклад з мене: я—чорт його знає чом якої нації, і вже готовий. А ви—вірмени і вам дуже просто.

А Балієв на це одповідав: — Я нічого не імью про вас. Ви видите, я вивіску хороще написав?

— О, чудово! Дайте я вас пошлідую...

А тим часом з вивискою виписав граматично, але бо-зна-що: „Летучая Мышь“—по українськи буде—нажам, а не „летучая мыш“.

Було б Балієву просто вписати в лапки назву свого театру: — „Летучая Мышь“.

А де-ж тоді українізація чому тут шовінізм?

Натурально, тут українізації нема.—сама досада.

Українізацію я зробив би так: Взяв би Балієва за поли і сказав: — Поки в Москві скрутіться—в Київ змелеться. Нате вам, серденько, театр—грайте. Ви—майстер постановок, ви отченаша потрапите оцінювати,—отже можете в репертуар ввести скільки п'єс українських. Всі будуть раді. Зате спроба виїде надзвичайно інтересна і для вас і для нас: як підійшов би до цієї справи режисер з завичками західно-європейського театру?

Це вже буде більша українізація, ніж: „Летюча Миш“.

Потім. Присилає мені один артист драматичного театру копії нових вивісок на Галицькому Базарі. Осб одна:

„Малювання таблич по руськи і по українськи, примання тільки гооких виробленій, малювання на знаках двірках; і про...“

„Трохих виробленій“—це, очевидно,—„невеликих заказів“.

А ще краща друга вивіска в кіно:

„Сьогодні—Фалшивий Дитина або загнубть дитя, захоплят драма у 3 т. звірх програм комедія“.

Мабуть—піданута дитина, приймак або що.

Ну, та Бог з ними.

Я про шовінізм так-таки нічого й не сказав.

І хотів довести, що мусять ввирати між українським шовінізмом і більшевизмом.

Бо активність єсть в шовінізмі, а не в пасивному обивательстві і не в академічнім меншевизмі. Тільки що шовінізм повинен бути оправданним реальною силою самих шовіністів.

Коли ж її нема, тоді справа кінчається сумно.

Проте, дозвольте иншим разом докладніше обіргунтувати шовінізм, а тепер мене цікавить вивіска:

— „Мебел“.

Побачив чоловік, що кінці слів ввирзували, і собі м'якого знака місць „б“ одтяв.

Обиватель мусять писати граотно, і в цьому мій шовінізм. Але треба йому допомогти.

Треба, щоб був не— Фалшивий дитина, А справжній громадянин України.

А. Яринович.

Міністерствах.

Козі норми оплати вчителям.

Заходами міністерства освіти спінно розроблені і внесені в раду міністрів нові норми оплати праці учителів нижчих початкових шкіл і учителів вищих початкових шкіл. Згідно цим штатам учителів нижчої початкової школи буде одержувати 450 карб. в місяць, а учитель вищої початкової 600 карб. в місяць. До згаданої оплати додаються затверджені законом 19 листопаду відсотки. Пятилітня учителью нижчої початкової школи оплачується 300 карб., учителю вищої початкової школи 400 карб. В нижчих початкових школах призначається по 300 карб. на сніви на кожний комплект. Значно підвищується оплата праці учителя співів в вищій початковій школі. Штати мають бути затверджені Директорією не пізніше 15-го січня до старому стилю. І ввирзується з цього січня 1919 року до нового стилю.

Від міністерства фінансів.

Згідно наказу Директорії міністр фінансів, на прогазі від 9 до 15 цього січня, закрав усім, без винятку особам доступ до сейфів, що знаходяться в приватних комерційних банках та товариствах взаємного кредиту.

Це розпорядження міністра фінансів зроблено тому, що до уряду дійшли відомості, що деякі члени так званого „Професіу“, який панував в політично економічному житті України за часи гетьмана ввирбуєть з своїх сейфів гроші й другі цінності і ввирзуєть за кордон, де ведуть шпідливу агітацію.

Для повирни цього провадяться огляд усіх сейфів, після чого доступ до їх буде заввирзаний.

Хроніка.

Згальні збори членів партії с.ф. 9-го січня в залі Українського Клубу одбулись згальні збори членів партії с.ф. Збори в значній мірі носили організаційний характер. Після справоздання комітету про минулу діяльність, збори ввирслушали доклад і обмінялись думками про сучасний політичний момент.

Між иншим збори висловили побажання про утворення блоку з українськими демократичними партіями, програми яких наближаються до партії с.ф. на певній платформі, а також і про встановлення контакту з спорідненими по програмам неукраїнськими партіями. Умови блокування та контакту має ввиробити головний комітет партії.

Після цього збори приступили до переобрання київського міського комітету. Більшість голосів комітет обрано в такому складі: А. С. Сивачевський, А. І. Лещенко, М. А. Галич, Н. М. Майстренко, М. Н. Сланько, С. Г. Паланичка, І. І. Мірний, О. Т. Андрієвська, д. Завадський, В. В. Капельнік та д. Пешар.

В головному інтенданському управлінні. Ідеданство з давніх давніх було символом хабарництва та крадіжок. За царських часів цілком чесних урядовців та поставщиків, які великою зграєю оточували цю хлібду інституцію, було дуже мало. Давати хабарі тоді було такою звичайною річчю, як наприклад давати цигарку гарному знайомому. Але те, що робилось в інтенданстві в останню гетьманщину і особливо в часи панування „доброволії“, перейшло вже всієї границі і стало навіть там чимось надзвичайним. Напр. було асигновано 10 мільйонів на фураж та ин. для добровольчої армії; рахункових же документів пригатовлено тільки на 28 руб.—на яєсь сало. Де решта грошей ділась, ніхто не знає і мабуть ніколи не буде знати.

Таких шахрайств на величезні суми зараз розкрито чимало; у свій час слідство і суд, мабуть, дадуть громадянству відомості про них. Зараз, там енергійними й чесними людьми провадиться інтенсивна робота по розкриттю злочинств і реорганізації цієї „хворої“ державної установи. Поставщиків, здебільшого спекулянтів, пропонувано замінити кооперативами, які, перна річ, будуть і повинні бути чесними та совісними агентами поставщиків.

Концерт бандуристів У неділю 12-го січня в Луцьких касарнях, де стоять січові стрільці, було улаштовано концерт бандуристів під орудою д. Ємца. Співу і гра бандуристів зробили велике, гарне враження на стрільців, які вперше почули спів і гру козацьких дум і пісень на нашому національному струменті—кобзі.

Комітет допомоги дітям при У. Ч. Х. Голова комітету київського відділу Українського Червоного Хреста просить всіх членів комітету працювати на нараду, яка призначається на завтра 15-го січня о 7 годній вечора в кабінеті члена управи Д. Одрини. Володимирська 33, буд. губ. земської управи.

Комітет допомоги дітям при У. Ч. Х. Народа членів „комітету допомоги дітям“ при Українському Червоному Хресті призначається на завтра 15-го січня о 6 годній вечора в кабінеті члена управи Д. Одрини, Володимирська 33, буд. губ. земської управи.

По Україні.

Кам'янець-Подільський державний український університет. Ректор Кам'янець-Подільського державного українського університету проф. Огієнко запрошує професуру київського державного українського університету прочитати по кілька лекцій в кам'янецькому університеті, як знак єднання обох університетів

Ординарний професор Федорів приказом міністра народної освіти призначений ординарним професором по кафедрі практичної механіки до кам'янецького університету.

Професорська рада кам'янецького університету на засіданні 28 грудня 1918 року постановила приймати до університету вільними слухачами учителів народних шкіл, бо вони в більшості своїй свідомі українці і визнаються великою роботоздатністю.

На тому ж засіданні професорська рада постановила просити міністерство освіти, щоб дозволено було вільним слухачам кам'янець-подільського державного українського університету складати додаткові іспити на матуру не при гімназіях, а при університеті в комісіях з професорів університету.

У веснянім семестрі 1919 року ординарний професор київського університету Д. Граве прочитає в кам'я-

нецьким університеті п'ять лекцій на тему: „Нові ідеї в математиці“.

Професорська рада кам'янець-подільського державного українського університету на засіданні 28 грудня 1918 року постановила: вважати на те, що кам'янецький університет—університет український і, як такий, повинен підготувати не тільки вчених українців, а й свідомих громадян, і що студенти—бувші абітурієнти російських гімназій не знайомі з предметами українознавства—визнати обов'язковим для студентів всіх факультетів іспити по українській мові, історії України й історії українського письменства.

Селянський з'їзд Уманщини одногослосно постановив:

1) Висловити Директорії й Республіканському війську щирю подяку за тяжку працю по визволенню трудового люду з підгетьмансько-поміщицького ярма.

2) до скликання конгресу трудового народу Директорія є єдина правомочна верховна влада Української Республіки.

3) З'їзд від імени всього селянства Уманщини обіцяє Директорії свою безмежну підтримку в боротьбі за Самостійну Трудову Українську Республіку.

4) Директорія повинна, яко мога скорше провести соціальні та політичні реформи, аби таким чином зміцнити селянство і робітництво.

5) Директорія повинна заявити, що трудовий народ України хоче жити в згоді з трудовими народами всього світу, але ж ні в якому разі не допустить порядкувати в себе.

6) Аби забезпечити суверенність Труд. Укр. Республіки на землі і волю трудового люду, Директорія повинна з'організувати армію на основі строгої дисципліни й порядку.

7) Саме трудове селянство і робітники повинні подбати, аби не допустити руйні і анархії, бо тільки порядок і дисципліна в цей мент дасть спромому селянам і робітникам організувати і утримати владу в своїх руках.

8) Директорія повинна вжити всіх заходів, аби трудовий конгрес був з'їздом в свій час.

Директорія У. Т. Р. повинна вжити самих рішучих заходів, аби всі зарештовані з добровольської і гетьманської армії офіцери і генерали, а також і „карательні отряди“ понесли саму найтяжчу кару.

Закон про землю в Українській Народній Республіці.

(Д а л і). Розділ III. Перехідні заходи.

20. Вивласнення всіх земель з їх водами, лісами, надземними і підземними природними багатствами в межах Української Народної Республіки переводиться без винятку.

21. За теперешніми дрібними господарями залишаються земельні частки в їх користуванню не більш 15 десятин на господарство. Безземельні й малоземельні з тих округ, де не вистарчить землі на трудовий мінімум (ст. 13), одержують землю в тих місцях, де є більше землі, але її здвизненням трудового мінімуму.

Примітка 1. Для земель пісокватих, солончакватих, болотняних та облогоючих ця норма (15 десятин) підвищується постановою Повітової Земельної Управи з затвердженням Міністерства Земельних Справ. Такі земельні частки, по бажанню господарів можуть бути передані ними тільки в розпорядження Держави на певних умовах.

Примітка 2. Сади, виноградники, хмільники і инші подібні частки в нормах, зазначених цєю ст. 20, залишаються в користуванні теперешніх господарів.

22. Землі довгострочної, строком більше 10 літ, та спадкової оренди (членишини, вільні люди 1-го та 2-го розряду) залишаються в користуванні цих орендарів на загальних умовах (ст. 21). Короткострочні оренди догровори (менш 10 літ.) касуються. Дрібні орендарі, котрі орендують не більш 15 десятин повертається зарплатість посіву і орання по оцінці Земельних Управ.

23. Всі оренди договори, на користування землею заключені пізніше 18-го січня 1918 року хоча б й на час довший 10 літ на землі сільськогосподарського користування скасовуються з всіма їх обов'язками і орендарі мають право одержати землю в користування на умовах зазначених в ст. 28.

24. Всі землі, які до видання цього закону були в розпорядженні органів місцевого самоврядування і

ріжних громадських та наукових установ у порядку ст. 9 і 10 основних положень залишаються в їх користуванні, що підлягає остаточному затредрженню Народного Міністерства Земельних Справ.

25. Садбні частки землі під оселями і ріжними господарськими торговельними і промисловими підприємствами залишаються в користуванні їх власників у кількості, яка встановлюється Земельними Управами чи органами місцевого самоврядування по приналежності і затверджується Народним Міністерством Земельних Справ.

26. Для забезпечення нормального розвитку існуючих цукроварень і гуралень залишається необхідна кількість землі в розпорядженні Повітових і Губерніяльних Земельних Управ до того часу, доки налагодиться правильне постачання цим підприємствам сільськогосподарського продукту. Норми необхідних для цукроварень і гуралень часток землі встановлюються Земельними Управами і стверджуються Народним Міністерством Земельних Справ.

27. Всі наші землі, не зазначені в § § 21—26 переходять до порядкування Земельних Управ і складають запасний земельний фонд Української Республіки.

28. Одночасно з землями від бввших власників переходить до розпорядження земельних управ живий і мертвий сільськогосподарський реманент, за винятком тієї кількості його, котра необхідна для ведення приватного господарства чи торговель і промислових підприємств, згідно § § 21, 23, 24, 25 і 26 цього закону.

Примітка. Сільськогосподарський реманент передається в гуртове користування трудових сільськогосподарських спілок, в користування котрих буде дано частки землі. Порядок передачі й користування реманентом установлюється окремим законом.

29. З земель, призначених для приватно-трудового користування, в першу чергу задовольняються потреби місцевого малоземельного та безземельного хліборобського населення, а в другу чергу задовольняються потреби місцевого нехліборобського і не місцевого населення.

Примітка. Малоземельними вважаються такі хліборобські господарства, площа котрих не задовольняє потреб їх сімей при веденні господарства звичайним для своєї місцевості способом.

30. Культурні хліборобські господарства передаються неподільними в користування селянам, які мають об'єднатись в трудово-хліборобську спілку. Організація спілок провадиться повітовою земельною управою по нормальному статуту, виробленому міністерством земельних справ.

31. Планації цукрових буряків і инших культурних рослин, за якими буде визнано особливе значіння, можуть бути одведені земельними управами в приватно-трудове користування з умовою не зменшувати посівну площу цих культур.

32. Шлеміні росадники, питомники, насіннові та селекційні господарства переходять в цілому в порядкування земельних управ, котрі або самі ведуть хазайнування, або передають їх органам місцевого самоврядування, науковим закладам та хліборобським спілкам.

33. Землі, які залишаються після наділення місцевого населення, доки буде вироблений центральним органом земельної реформи план розселення і переселення, можуть даватись в тимчасове користування місцевому населенню поверх наділення норм, на умовах, встановлених земельними управами.

34. Угоддя, як луги, вигощи, пасовиська і инш., які не входили в загальні плодощини на громадських землях і на землях надільного фонду цієї ж категорії можуть зоставатись, по постанові громади в громадському неподільному користуванні.

35. До сільських громад переходить право розпорядження і використання тих природних цінностей землі, котрі мають загальне значіння, належали бввшим землевласникам і були в сервітутному користуванні селян, себ-то ставей, річки, каменоломці, торф'яники то-що. Порядок користування зазначеними цінностями установлюється земельними управами.

36. Про умови порядкування і користування землями муніципальних (міста, містечка, посольки) установ має бути видано окремого закону.

Народний міністр земельних справ М Шанова.

Війна Росії з Україною.

Совіту народніх комісарів Російської Республіки.

В одвітній телеграмі комісара по справах закордонних від 10-го січня повторюється ухвалення від прямої відповіді. Затверчується встановлена участь совітського російського війська в нападі на Україну. В той же час знову пропонується вступити в мирові переговори, чим потверджується фактичний стан війни між Росією та Україною. Згідно з заявою Директорії Української Народної Республіки від 9 січня 1919 року Директорія вважає, що російський уряд цією відповіддю офіційно оповіщає Української Республіці ту війну, яку фактично веде проти українського народу з того момента, коли він вступив в боротьбу з гетьманом. Користуючись цією боротьбою російський уряд в перші дні повстання став захоплювати територію України і зрадинські бити в синю республіканське українське військо, яке билось з гетьманським військом. Директорія Української Народної Республіки заявляє, що стверже оповіщення війни Української Народної Республіці, яке міститися у відповіді комісара по справах закордонних,—Директорія приймає і всі наслідки цього складає на того, хто нападає.

Телеграми.

(Од Укр. Тех. Агентства).

На південно-західному фронті.

Польські банди грабуючи населення, тікають на Грубешів під натиском наступаючого мого війська. По відомостях вони концентруються в Грубешові, де думають дати одсіч. Ведуть агітацію польські поміщики й ксьондзи, які проповідують священну війну і похід на Київ.

Командуючий південно-західним фронтом полковник Осіляно.

Настрій селян.

ЗОЛОТОНОША, 11. По волостях відбуваються селянські сходи, котрі всебічно обмірковують справи біжучого менту.

Настрій населення гарний. Селяне бажать твердої влади на місцях, котра могла б забезпечити спокій населенню. Маси селянства покладають всі свої надії на Директорію, очікують її наказів. По волостях спокійно.

Бран учителів.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ, 11. Через брак учителів для вищих початкових шкіл котрих одкрислось за час революції коло сотні, подільське губ. земство клопочеться перед міністерством освіти, про відкриття в Кам'янець-Подільському доохрітних учительських курсів та учительсько-го інституту.

Нарада по Садівництву.

КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬК, 11. Першого лютого подільське губ. управа скликала в Кам'янці губерніяльну нараду інструкторів та техніків по садівництву.

Висипний тиф.

МЕЛІТОПОЛЬ, 11. Пошесть, висипного тифу набирає незвичайно широкых розмірів. Лікарні переповнені хворими. Брак лікарів та ліків. Міська дума вживає енергійних заходів в справі боротьби з цєю пошестю.

Позина.

КАТЕРИНОСЛАВ, 11. Комісія по зновленню промисловости ухвалила звернутись до правителства з проханням позички в 5 мільйонів під грам який мається на заводах, для виплати робітникам на утримання.

Махновці.

КАТЕРИНОСЛАВ, 11. В губерніяльній в'язниці знаходиться 240 махновців, які відкаються до військовопольового суду. Утворюється комісія для збору коштів на утворення грандіозного монумента 14 козакам, які загинули в боротьбі з махновцями.

Офіцерські відділи.

БЕРДІЧ, 11. З останніх відомостей становить в Бердичі зміняється на користь правителства головою завдяки активній участі офіцерських відділів. Більша частина редакцій газет знаходиться ще в руках групи Спартак. Остання запропонувала правителству звільнити всі редакції за винятком редакції „Форвертса“, на що правителство не згодилося.

Заява франц. міністра закорд. справ.

ЛОНДОН, 11. „Дейлі Телеграф“ містить таку заяву французького міністра закордонних і делегата на мирову конференцію Пісона в справі них принципів, котрих додержуватись мають на мировій конференції.

